

Lasten ja nuorten 100 lajia -haaste – käyttöopas

Näillä ohjeilla käytät 100 lajia -haastetta opetuksessa tai harrastustoiminnassa. Näillä ohjeilla myös neuvot lasta tai nuorta suorittamaan haastetta itsenäisesti.

100 lajia -haasteessa tavoitteena on havaita vähintään 100 eliölajia vuoden aikana ja kirjata havainnot haasteen tulospalveluun osoitteessa 100lajia.luomus.fi

Keväällä 2024 käynnistyi alkuperäinen 100 lajia -haaste, jossa osallistujat pyrkivät havaitsemaan vähintään sata hyönteis-, kasvi- tai sienilajia vuoden aikana (100 lajia/eliöryhmä). Uudessa lasten ja nuorten haasteessa lajeja havaitaan yhteensä sata useista eri eliöryhmistä. Mukana on alkuperäisten lajiryhmien lisäksi mm. lintuja, nisäkkäitä, nilviäisiä, matelijoita ja sammakkoeläimiä.

HUOM! Alkuperäisen 100 lajia -haasteen suorittamisaika on yksi kalenterivuosi, mutta lasten ja nuorten 100 lajia -haasteen suorittamisaika noudattaa lukuvuotta.

Mihin tilanteisiin 100 lajia -haaste sopii?

100 lajia -haaste on työkalu luontohavaintojen kirjaamiseen.

Haaste voidaan toteuttaa yhteisenä koko luokan tai ryhmän tehtävänä. Ohjaaja voi luoda omilla tunnuksillaan useita eri osallistumisia – esimerkiksi yhden per opetusryhmä. Tällöin oppilaat eivät tarvitse omia kirjautumistunnuksia.

Tunnukset tarvitaan silloin, jos lapsi tai nuori haluaa kirjata havaintojaan itsenäisesti. Laji.fi-tunnuksen luominen vaatii toimivan sähköpostiosoitteen. Nuori voi tehdä omat tunnukset tai haastetta voi suorittaa yhdessä aikuisen kanssa.

Lasten 100 lajia -haaste soveltuu parhaiten perusopetukseen, mutta myös varhaiskasvatukseen ja 2. asteelle. Lasten ja nuorten haasteen lajilistalla on Suomessa yleisiä, helposti tunnistettavia lajeja. Kaikkia eliöitä ei tarvitse määrittää lajilleen. Mikäli vain tietty eliöryhmä kiinnostaa, voi myös siirtyä suorittamaan jotakin alkuperäisistä 100 lajia -haasteista (hyönteiset, kasvit tai sienet) tai BirdLife Suomen 100 lintulajia -haastetta. Sataa lajia ei ole pakko saavuttaa. Jo useamman kymmenen lajin havainnointi lisää varmasti lasten ja nuorten kiinnostusta luontoon.

Näin otat haasteen käyttöön opetuksessa tai nuoren kanssa.

1. Tutustu haasteen lajilistaan. Kaikki materiaalit, kuten lajilistat, kuvat ja lajikuvaukset löytyvät MAPPAn 100 lajia -teemarepun alta.
2. Rekisteröidy tai kirjaudu 100 lajia -tulospalveluun laji.fi-tunnuksella tai muulla kirjautumistavalla.

[Laji.fi-tunnuksen luomiseen ei ole ikärajaa, mutta tunnus vaatii toimivan sähköpostiosoitteen.](#)

3. Valitse haluamasi neljästä vaihtoehdosta **Lasten ja nuorten haaste 2025–2026**.
4. Paina **Osallistu**.
5. Täytä kentät **Osallistujan nimi tai nimimerkki** ja halutessasi **Paikka**. Nimimerkiksi voi esimerkiksi laittaa koulun ja opetusryhmän nimen esim. Tikkurilan ala-aste 3C.

HUOM! Nimimerkki ja havainnointipaikka julkaistaan tulospalvelun etusivulle. Jos kirjaat havaintoja lapsen puolesta, älä jaa henkilötietoja ilman henkilön itsensä tai hänen huoltajansa lupaa. Suosittelemme etenkin alaikäisiä välttämään koko nimen tai tarkan sijainnin kirjaamista.

6. Tallenna osallistuminen.

7. Jatkossa näet omat osallistumisesi lasten ja nuorten haasteen etusivulla. Painamalla nimimerkkiä pääset havaintolistallesi.
8. Kirjaa havainto painamalla lajin nimeä listalta. Voit myös muuttaa havainnon päivämäärää. Poista havainto painamalla X.
9. **Tallenna osallistuminen** aina, kun olet kirjannut havaintoja.

Tekoälystä apua 100 lajia -haasteen suorittamiseen:

iNaturalist opetuskäytössä: <https://mappa.fi/teemareput/inaturalist/>

Muuttolintujen kevät -sovellus opetuskäytössä: <https://mappa.fi/materiaalit/kuka-laulaa-lahimetsassa/>